

KRÖNIKA

Det blir farligt att googla "flockimmunitet" och sen vifta med expertflaggan.

Varför ska man lita på experterna?

Frågan på allas läppar besvarades i går. Julen kommer att kunna firas.

TT har tagit del av det förslag som Folkhälsomyndigheten kommer att presentera nästa vecka. Enligt nyhetsbyrån är det "små kretsar" som gäller, det kommer falla på individens ansvar att resa smittsäkert, och Folkhälsomyndighetens "bör" har ändrats till "ska".

Sedan virusets utbrott har Folkhälsomyndighetens och regeringens hantering av pandemin satt Sverige i ett strålkastarljus som vi sällan behövt vara vana vid tidigare. Myndigheterna har kritiserats och ifrågasatts. Ibland befogat, för Tegnell och gänget har bevisligen haft fel flera gånger.

Det har fått många att ifrågasätta begreppet "expert". Varför ska vi lita på dem, om inte ens de har rätt? Och varför säger de så olika saker? Varför har statsepidemiologen sagt att det inte finns evidens för att munskydd fungerar, när världshälsoorganisationen förespråkar dem? Jag får frågorna från läsare varje dag.

Relationen mellan experter och gemene man är onekligen en spännande maktdynamik, och därför ska experter granskas. Sverige, i många fall i större utsträckning än andra europeiska länder, är utelämnade till dem. Folkhälsomyndighetens analyser har i många fall legat till grund för de regeringsbeslut som fattats. Regeringen har väntat, lyssnat, verkställt myndighetens förslag.

Men samtidigt är expertrollen outhärlig i sådana här kriser. Det är därför de finns. Tänk er att all den kunskapen i stället förväntades bo i varje enskild människa. Vi skulle inte ha tid att ens lära oss stava till statsepidemiolog, för vi skulle vara för upptagna med att plugga epidemiologi.

I stället måste vi förlita oss på deras uttalanden. Det ligger många års utbildning, och olika forskning beroende på vem som talar, bakom dem. När det handlar om ett för hela världen nytt virus är ingen expert på det. Men det finns definitivt de som kan mer än de flesta. Även en professor i klinisk bakteriologi vet mer om hur ett virus smittar än vad jag gör.

Det blir farligt att googla på "flockimmunitet" och sedan vifta med expertflaggan.

Nu står julen för dörren, och det återstår att se vad föreskrifterna får för effekter och reaktioner. Där någonstans kommer journalistikens roll in i hela dynamiken. Att ifrågasätta, granska. Blev det, med facit i hand, så bra som det kunde bli? Hade ni verkligen rätt? Vad lärde ni er av det här?

LINNEA LUNDSTRÖM

Äventyrssystrarna och tvillingarna Erika och Linnea Nilsson-Waara har skapat en ny fjällutmaning.

FOTO: PRIVAT

Det var under systrarnas egen fjällutmaning som idén till Svenska fjällklassikern föddes. (Arkivbild)

FOTO: ÅSA BERGLUND

Svenska fjällklassikern består av två varianter, där båda innebär att man inom loppet av tolv månader ska genomföra olika utmaningar i den svenska fjällkedjan.

FOTO: CARA ANNA

Tvillingsystrarna Waara bakom ny fjällutmaning

RITEÅ

Efter flera års planering har tvillingsystrarna Waaras idé äntligen blivit verklighet. Deras koncept Svenska fjällklassikern blir en utmaning för den som älskar eller är nyfiken på fjällvärlden.

Tanken på att skapa en fjällutmaning föddes 2016. Då tog sig de äventyrslystna tvillingsystrarna Linnea och Erika Nilsson-Waara själva an en storslagen utmaning. De bestämde sig för att upptäcka den svenska fjällkedjan under olika årstider och ur varierande perspektiv. Projektnamnet blev Fjällets guld-korn.

Första etappen bestod av 500 kilometer skidåkning efter Kungleden. Sedan väntade 1380 kilometer fjällvand-

ring från Treriksröset till Grövelsjön i Dalafjällen. Den tredje och sista etappen bestod i att systrarna besteg den högsta toppen i varje fjällandskap.

- Fjällvärlden är sagolikt vacker året om och gör verkligen gott för både kropp och själ. Vi har valt att lägga till en utmaningsaspekt för att det ofta utgör en extra motivator till att faktiskt ta sig ut och kanske upptäcka platser man inte visste fanns, säger Linnea Nilsson-Waara.

Svenska fjällklassikern består av två varianter, där båda innebär att man inom loppet av tolv månader ska genomföra olika utmaningar i den svenska fjällkedjan.

För att klara den Svenska fjällklassikern ska man fullfölja tre tävlingslopp i motions-

formerna skidåkning, cykling och löpning. Det handlar om skidloppet Kungledenrännnet, MTB-cykelloppet Åre 900 hillclimb samt Salming Idre fjällmaraton.

- Vi känner oss båda stolta och nöjda över att dessa fantastiska och utmanande tävlingslopp ingår i Svenska fjällklassikern, säger Erika Nilsson-Waara.

Den andra varianten kallar systrarna för Svenska fjälltoppsklassikern och den handlar om att bestiga den högsta toppen i landets fyra fjällandskap.

- Den är till för den som vill uppleva fjällen lite mer stillsamt, enskilt och på egna villkor. Vi ville hitta två olika varianter som riktar sig till olika målgrupper. Men det finns säkert en del entusias-

ter som vill genomföra båda fjällklassikerna, säger Linnea Nilsson-Waara.

Erika Nilsson-Waara tror att framtida äventyrare, oavsett vilken av fjällklassikerna man väljer, kommer att få ett unikt äventyr och ett minne för livet.

- Förhoppningen är att utövarens resa medför positiva upplevelser, en personlig utveckling och lärdomar för livet, där den stora bedriften också kan uppmärksammas med ärofyllda utmärkelser om man så önskar.

Den som genomför en fjällklassiker hamnar på resultatlistan på hemsidan och kan också köpa en medalj och ett diplom.

Mari Gustafsson
Mari.Gustafsson@pt.se